

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : D4/1/K.T.S.-99/15 (Menfi Tespit/Muafiyet)

Karar Sayısı : 01-15/140-35

Karar Tarihi : 3.4.2001

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof.Dr.M.Tamer MÜFTÜOĞLU

Üyeler : Dr. Kemal EROL, İsmet CANTÜRK, Nejdet KARACEHENNEM, A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR, Murat GENCER

B- RAPORTÖRLER: K.Tahir SU, K.Oğuz KARAKOÇ, M.Haluk ARI, Mehmet ÖZDEN

C- BİLDİRİMDE BULUNAN: Anadolu Honda Otomobilcilik A.Ş.

Temsilcisi: Prof. Dr. Arif ESİN

Valikonağı Cd. 161/20 Nişantaşı 80220 İstanbul

D- TARAFLAR: - Anadolu Honda Otomobilcilik A.Ş.

Yedipınarlar Mevkii, Şekerpınar Köyü, 41480

Gebze/KOCAELİ

- Honda Yetkili Satıcıları ve Honda Yetkili Servisleri

E- DOSYA KONUSU: Anadolu Honda Otomobilcilik A.Ş. (Honda) ile Honda yetkili satıcıları ve Honda yetkili servisleri arasında akdedilen "Yetkili Satıcılık ve Yetkili Servis Sözleşmeleri"ne menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınması talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 4.5.1998 tarih, 1068 sayı ve 11.11.1998 tarih, 3600 sayı ile giren başvurular üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 5 ve 8. maddeleri çerçevesinde yapılan inceleme sonucu düzenlenen 30.9.1999 tarih, D4/1/K.T.S.-99/15 sayılı Muafiyet/Menfi Tespit Ön İnceleme Raporu 15.10.1999 tarih, REK.0.08.00.00/89 sayılı Başkanlık önergesi ile 16.11.1999 tarihli Kurul toplantısında ele alınarak 99/52/560-351 sayı ile karara bağlanmıştır.

Ancak, 1998/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Dağıtım ve Servis Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nde değişiklik yapan 2000/3 sayılı Tebliğ dikkate alınarak, 24.10.2000 tarih, 00-41/445-M sayılı karar ile söz konusu karar iptal edilmiş ve 30.3.2001 tarih, REK.0.08.00.00/20 sayılı Başkanlık Önergesi ile, bildirim 01-15 sayılı Kurul toplantısında yeniden değerlendirilerek karara varılmıştır.

G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: Kanun'un 4. maddesine aykırılık içermeleri nedeniyle başvuruya konu olan sözleşmelere menfi tespit belgesi verilemeyeceği; bayilik sözleşmesinin 12. maddesinin 1998/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Dağıtım ve Servis Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği hükümlerini ihlal ettiği, bu nedenle sözleşmelerin grup muafiyetinden yararlanmadığı; tarafların bu durumu

düzeltilmemeleri halinde Kanun'un 40. maddesi hükümlerinin uygulanmasının gerektiği düşünülmektedir.

H- YAPILAN TESPİTLER VE HUKUKİ DEĞERLENDİRME

Başvuruya konu olan bayilik sözleşmesinin, bayiye belirli bir bölge tahsis edilmesine ilişkin 3. ve 11., ilgili ürünün alım ve satımı ile satış sonrası verilecek hizmete ilişkin 12., bayinin rakip teşebbüslerin ürünlerini satmamasına ilişkin 16., stok bulundurmaya ilişkin 32., yıllık alım hedefi belirlenmesine ilişkin 40. ve sözleşmenin sona ermesine ilişkin 46. maddeleri ile yetkili servis işletme sözleşmesinin, yetkili servis tarafından Honda'nın tanıtım ve propagandasının yapılmasına ilişkin 2., garanti içi bakım ve onarımlarda orjinal yedek parça kullanılmasına ilişkin 3., yetkili servisin Honda'nın talimat ve prensipleri doğrultusunda çalışmasına ilişkin 5., yetkili servisin Honda'nın uygun göreceği tefrişat ve ekipmanı temin etmesine ilişkin 6. ve Honda tarafından talep edilen reklamın talep edilen şekilde yapılmasına ilişkin 15. maddelerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi hükümlerine aykırılık teşkil ettikleri tespit edilmiştir. Bu nedenle, söz konusu sözleşmelere menfi tespit belgesi verilmesi mümkün değildir.

Öte yandan, 1998/3 sayılı Tebliğ'in "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde "... motorlu yeni taşıt araçları ile bunlarla birlikte yedek parçalarını ... dağıtım sistemi içinde yer alan belirli sayıdaki teşebbüslere vermeyi kabul ettiği anlaşmalar..." ifadelerine yer verilerek, sadece araç ve yedek parça dağıtım yetkilerinin birlikte verildiği sözleşmelerin bu Tebliğ kapsamında olduğuna işaret edilmiştir.

Honda'nın yaptığı başvuru ekinde listesi yer alan teşebbüslerle, başvuruya konu olan her iki sözleşme de akdedilmiştir. Bu fiili durum nedeniyle, başvuruya konu sözleşmelerin değerlendirilmesi 1998/3 sayılı Tebliğ hükümlerine göre yapılmıştır.

Yukarıda da belirtildiği üzere, bayilik sözleşmesinin 3., 11., 12., 16., 32., 40. ve 46. maddelerinin, yetkili servis işletme sözleşmesinin de 2., 3., 5., 6. ve 15. maddelerinin 4054 sayılı Kanun'a aykırılık içerdiği tespit edilmiştir. Bununla birlikte bayilik sözleşmesinin "Bayi, kendi iştiğal konusu olan marka ile ilgili Şirket Ürünlerinin tüm çeşitlerini düzenli olarak Şirketten temin etmeyi, ...bunları Şirket dağıtım ağı dışındaki üçüncü şahıslardan temin etmemeyi; Şirket tarafından belirlenen garanti süresi ve kapsamı içinde sadece orjinal yedek parça kullanmayı, orjinal Yedek Parçaları dağıtım ağı dışındaki üçüncü şahıslardan temin etmemeyi, gerek garanti içi gerekse garanti harici bakım ve onarımlarda orjinal Honda yedek parçaları yerine tüketicinin yazılı talep ve onayı olmadıkça, eşdeğer parçaları dahi Honda Araçlarının tamir ve bakımında kullanmamayı ...kabul ve taahhüt etmektedir.

Bayi, Bayiliğin ve Şirketin itibarını muhafaza edecek ...garanti hizmetlerini ise tamamen ücretsiz ve prosedürlere uygun olarak, aracın satın alındığı yer neresi olursa olsun, bütün Honda markalı Otomobil sahiplerine, Bültenlere uygun olarak verecektir." şeklindeki 12. maddesi ile "İş bu sözleşme imzalandığı 15.10.1998 tarihinde yürürlüğe girip, 1 yıl için geçerlidir. Taraflar yenileme isteğini en az 6 ay önce bildirmek zorundadırlar. Yenileme isteğinin bildirilmemesi halinde Sözleşme

otomotikman münfesi olur." şeklindeki 46. maddesi dışındaki sözleşme maddelerinin grup muafiyeti kapsamında oldukları belirlenmiştir.

Bayilik sözleşmesinin 12. maddesi, 4054 sayılı Kanun'a aykırılık teşkil etmenin yanı sıra, 1998/3 sayılı Tebliğ'in "Grup Muafiyeti Kapsamı Dışında Kalan Koşul ve Yükümlülükler" başlıklı 7/1-c ve 7/1-h maddeleri hükümleri uyarınca grup muafiyeti kapsamına da girmemektedir. Anılan tebliğ maddesinin ikinci fıkrasına göre, söz konusu sözleşme maddesi mevcut haliyle var olduğu sürece, sözleşmenin grup muafiyetinden yararlanan diğer maddelerini de grup muafiyeti kapsamı dışına çıkarmaktadır. Sözleşmenin süreye ilişkin 46. maddesi ise, 1998/3 sayılı Tebliğ'in 2000/3 sayılı Tebliğ ile değişik 6/2-b ve 6/2-c maddelerine aykırılık teşkil etmektedir.

İ- SONUÇ

Yukarıda yer verilen değerlendirmeler ışığında;

1) Bayilik ve yetkili servis işletme sözleşmelerinde 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesine aykırılık teşkil eden maddelerin bulunması nedeniyle, bu sözleşmelere menfi tespit belgesi verilemeyeceğine;

2) Bayilik sözleşmesinin 12. ve 46. maddelerinin 1998/3 sayılı "Motorlu Taşıtlar Dağıtım ve Servis Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği"ne uyumlu hale getirilmesi halinde, ilgili Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanabileceğine; diğer taraftan, sağlayıcının sadece araç dağıtım bayiliği veya sadece yetkili servislik hakkı verdiği sözleşmelerin tek başlarına 1998/3 sayılı Tebliğ hükümlerinden yararlanamayacak olması nedeniyle, her iki tür sözleşmenin Anadolu Honda Otomobilcilik A.Ş. ile diğer taraf arasında aynı anda yürürlükte olması halinde bu sözleşmelerin 1998/3 sayılı Tebliğ kapsamında değerlendirilebileceğine;

3) Bildirim konusu sözleşmelerin ilgili mevzuat hükümlerine uygun hale getirilmesi için kararın tebliğinden itibaren taraflara 60 gün süre verilmesine ve bu süre içinde aykırılıkların giderildiğinin Kurum'a belgelenmesine; aksi takdirde 4054 sayılı Kanun'un 56. maddesi uyarınca sözleşmelerin geçersiz olacağı ve öngörülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve 4054 sayılı Kanun'un 16. ve 17. maddeleri uyarınca işlem yapılacağı taraflara bildirilmesine;

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.